

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1092/2563

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.วิ.อ. มาตรา 35, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, ป.วิ.อ. มาตรา 182, ป.วิ.พ. มาตรา 147, ป.วิ.อ. มาตรา 15, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7, ป.วิ.อ. มาตรา 39

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จะถอนฟ้องไม่ได้ แม้จำเลยจะจ่ายเงินตามเช็คให้แก่โจทก์จนครบถ้วนแล้ว แต่เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด คดีอาญาจึงไม่เลิกกัน

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 4 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 2 เดือน รวม 2 กระทง เป็นจำคุก 4 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 เดือน โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีเป็นความผิดต่อส่วนตัวและถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงไม่อาจถอนฟ้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ถอนฟ้องได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง บัญญัติว่า "คดีความผิดต่อส่วนตัวนั้น จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ แต่ถ้าจำเลยคัดค้าน ให้ศาลยกคำร้องขอถอนฟ้องนั้นเสีย" บทบัญญัติดังกล่าวนำมาใช้บังคับแก่คดีในศาลแขวงด้วยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ข้อเท็จจริงได้ความตามท้องสำนวนและรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 วันที่ 6 มีนาคม 2560 และวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 โดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งว่า คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันต่อศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ว่า จำเลยชำระเงินให้แก่โจทก์แล้ว 90,000 บาท คงเหลือ 134,028 บาท ขอให้เลื่อนไปฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาอีกสักนัดหนึ่งก่อน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2560 ซึ่งเป็นวันนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาคงมีแต่ผู้รับมอบฉันทะของทนายความ โจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาลและไม่ได้ขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นเห็นว่าจำเลยมีพฤติการณ์หลบหนีจึงให้ออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาในวันที่ 11 เมษายน 2560 เวลา 9 นาฬิกา ครั้นเมื่อถึงวันที่ 11 เมษายน 2560 คงมีแต่ทนายความของโจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาล ทนายความของโจทก์แถลงว่า หลังจากจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 90,000 บาท แล้วจำเลยไม่ชำระเงินแก่โจทก์อีกเลยและไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ ขอให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไป

ศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยและให้ออกหมายจับจำเลยมาลงโทษตามคำพิพากษาต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย 8 เดือนเศษ ทนายความของจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) โดยอ้างเหตุว่า จำเลยไม่ได้ตั้งใจไม่มาศาลหรือหลบหนีไม่มาฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 แต่เหตุที่ไม่มาศาลเพราะจำเลยไม่ได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษาและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบ ทำให้จำเลยไม่ทราบว่ามิวันนัด อีกทั้งไม่มีเจ้าพนักงานไปจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาแต่อย่างใด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดพร้อมเพื่อสอบถามในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 9 นาฬิกา ให้ผู้ร้อง (จำเลย) นำส่งหมายนัดให้โจทก์ทราบโดยให้ปิดหมายได้ ครั้นเมื่อถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 คงมีแต่ทนายความของโจทก์ ทนายความของจำเลย และบิดาจำเลยมาศาล ทนายความของจำเลยแถลงว่า จำเลยมีความประสงค์ที่จะขอใช้เงิน 134,028 บาท คืนให้แก่โจทก์ตามที่ตกลงกันไว้เดิม วันนี้บิดาจำเลยนำเงินมาชำระแก่โจทก์ 60,000 บาท ส่วนที่เหลือจะหาเงินชำระให้ในอีกระยะหนึ่ง ขอเลื่อนการไต่สวนไปก่อน ทนายความของโจทก์แถลงว่าได้รับเงิน 60,000 บาท จากบิดาจำเลยแล้วและไม่คัดค้านที่ทนายความของจำเลยขอเลื่อนการไต่สวน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนออกไปเป็นวันที่ 12 มีนาคม 2561 เวลา 14 นาฬิกา ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลย ปัญหาสำคัญจึงอยู่ที่ว่าวันที่ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยยังอยู่ในช่วงเวลาที่ดียังไม่ถึงที่สุดหรือไม่ เห็นว่า รายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 ระบุชัดเจนว่า จำเลยมาศาลในการพิจารณาคดีในวันดังกล่าว และศาลมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา คำร้องของจำเลยไม่ได้โต้แย้งในข้อนี้ แสดงว่าจำเลยรับทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ด้วยตนเอง ดังนั้นแม้หากข้อเท็จจริงฟังได้ดังที่จำเลยกล่าวอ้างว่า ศาลไม่ได้ส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาให้แก่จำเลยและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบก็ตาม ก็ยังถือว่าจำเลยทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 อยู่แน่นอน เมื่อจำเลยไม่มาฟังคำพิพากษาตามกำหนดนัดโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนคดี อันทำให้มีเหตุสงสัยว่าจำเลยหลบหนีหรือจงใจไม่มาฟังคำพิพากษาก็ชอบที่ศาลชั้นต้นจะออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาต่อไป และเมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ศาลชั้นต้นย่อมอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษานั้นแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 การอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงเป็นไปโดยชอบ กรณีไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้ พฤติการณ์ที่จำเลยไม่มาศาลตามกำหนดนัดจนกระทั่งศาลชั้นต้นต้องออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาและต้องอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาแล้วจำเลยไม่ได้มาแสดงตนและยื่นอุทธรณ์ ต่อมาจำเลยนำข้อเท็จจริงที่ไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้อย่างเห็นประจักษ์มายื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไปแล้ว 8 เดือน โดยจำเลยไม่ได้มาปรากฏ

ตัวต่อศาลในชั้นใต้สวนคำร้องดังกล่าวเลย ต่อมาเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยยื่นอุทธรณ์ คำสั่งโดยไม่ได้แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์เป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับ อุทธรณ์ของจำเลยและศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยดังนี้ เห็นได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงหลบหนีไม่มาศาลตลอดมาและพยายามเปลี่ยนแปลงกระบวนการพิจารณาที่ชอบ อยู่แล้วให้กลายเป็นไม่ชอบเพื่อให้ตนเองไม่ต้องรับโทษ อันเป็นการไม่เคารพยำเกรงต่อกฎหมาย และเอาเปรียบกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับในชั้นที่สุดศาลมิได้เพิกถอนกระบวนการ พิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (เพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลย แล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ตามที่จำเลยขอแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่คดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงถอนฟ้องไม่ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นถึงที่สุดแล้วเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคสอง ประกอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 (ที่ถูก พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธี พิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องเมื่อ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังคดีถึงที่สุดแล้วและพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ยก คำร้องมานั้นต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า จำเลย ชดใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์ครบถ้วนแล้วคดีจึงเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิด จากการใช้เช็ค มาตรา 7 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3) (ที่ถูก และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 บัญญัติว่า "ถ้าผู้ กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหนี้ ที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมี คำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา" ตาม บทบัญญัติดังกล่าวการใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคาร หรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผล ผูกพันซึ่งจะมีผลให้คดีเลิกกันนั้นต้องเป็นการใช้เงินหรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผลอย่างช้าที่สุดก่อน คำพิพากษาถึงที่สุด หากช้าไปกว่านั้นคดีจะไม่เลิกกัน ดังนั้นแม้จะฟังว่าจำเลยใช้เงินตามเช็คให้แก่ โจทก์จนครบถ้วนแล้วแต่ก็เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่ คำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงไม่เลิกกันตามที่โจทก์ฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิจารณายืน คุณบัญญัติฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1092/2563บริษัท อ.โจทก์นาย บ.จำเลย ป.วิ.อ. ม. 39 (3) พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการ ใช้เช็ค พ.ศ.2534 ม. 7เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จะถอนฟ้องไม่ได้ แม้จำเลยจะใช้เงินตามเช็คให้แก่ โจทก์จนครบถ้วนแล้ว แต่เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด คดีอาญาจึงไม่เลิกกันคดี สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอัน เกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 4 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 2 เดือน รวม 2 กระทง เป็นจำคุก 4 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี เหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 เดือน โจทก์ ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีเป็นความผิดต่อส่วนตัวและ ถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงไม่อาจถอนฟ้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35

วรรคสอง ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ถอนฟ้องได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 เป็นคดีความผิดส่วนตัว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง บัญญัติว่า "คดีความผิดส่วนตัวนั้น จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ แต่ถ้าจำเลยคัดค้าน ให้ศาลยกคำร้องขอถอนฟ้องนั้นเสีย" บทบัญญัติดังกล่าวนำมาใช้บังคับแก่คดีในศาลแขวงด้วยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ข้อเท็จจริงได้ความตามท้องสำนวนและรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 วันที่ 6 มีนาคม 2560 และวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 โดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งว่า คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันต่อศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ว่า จำเลยชำระเงินให้แก่โจทก์แล้ว 90,000 บาท คงเหลือ 134,028 บาท ขอให้เลื่อนไปฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาอีกสักนัดหนึ่งก่อน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2560 ซึ่งเป็นวันนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาคงมีแต่ผู้รับมอบฉันทะของทนายความโจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาลและไม่ได้ขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นเห็นว่าจำเลยมีพฤติการณ์หลบหนีจึงให้ออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาในวันที่ 11 เมษายน 2560 เวลา 9 นาฬิกา ครั้นเมื่อถึงวันที่ 11 เมษายน 2560 คงมีแต่ทนายความของโจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาล ทนายความของโจทก์แถลงว่า หลังจากจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 90,000 บาท แล้วจำเลยไม่ชำระเงินแก่โจทก์อีกเลยและไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ ขอให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไป ศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยและให้ออกหมายจับจำเลยมาลงโทษตามคำพิพากษาต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นระยะเวลาภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย 8 เดือนเศษ ทนายความของจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) โดยอ้างเหตุว่า จำเลยไม่ได้ตั้งใจไม่มาศาลหรือหลบหนีไม่มาฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 แต่เหตุที่ไม่มาศาลเพราะจำเลยไม่ได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษาและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบ ทำให้จำเลยไม่ทราบว่าวันนัด อีกทั้งไม่มีเจ้าพนักงานไปจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาแต่อย่างใด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดพร้อมเพื่อสอบถามในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 9 นาฬิกา ให้ผู้ร้อง (จำเลย) นำส่งหมายนัดให้โจทก์ทราบโดยให้ปิดหมายได้ ครั้นเมื่อถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 คงมีแต่ทนายความของโจทก์ ทนายความของจำเลย และบิดาจำเลยมาศาล ทนายความของจำเลยแถลงว่า จำเลยมีความประสงค์ที่จะขอใช้เงิน 134,028 บาท คืนให้แก่โจทก์ตามที่ตกลงกันไว้เดิม วันนี้บิดาจำเลยนำเงินมาชำระแก่โจทก์ 60,000 บาท ส่วนที่เหลือจะหาเงินชำระให้ในอีกระยะหนึ่ง ขอเลื่อนการไต่สวนไปก่อน ทนายความของโจทก์แถลงว่าได้รับเงิน 60,000 บาท จากบิดาจำเลยแล้วและไม่คัดค้านที่ทนายความของจำเลยขอเลื่อนการไต่สวน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนออกไปเป็นวันที่ 12 มีนาคม 2561 เวลา 14 นาฬิกา ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลย ปัญหาสำคัญจึงอยู่ที่ว่าวันที่ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยยังอยู่ในช่วงเวลาที่คดียังไม่ถึงที่สุดหรือไม่ เห็นว่า รายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 ระบุชัดเจนว่า จำเลยมาศาลในการพิจารณาคดีในวัน

ดังกล่าว และศาลมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา คำร้องของจำเลยไม่ได้โต้แย้งในข้อนี้ แสดงว่าจำเลยรับทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ด้วยตนเอง ดังนั้นแม้หากข้อเท็จจริงฟังได้ดังที่จำเลยกล่าวอ้างว่า ศาลไม่ได้ส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาให้แก่จำเลยและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบก็ตาม ก็ยังถือว่าจำเลยทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 อยู่แน่นอน เมื่อจำเลยไม่มาฟังคำพิพากษากฎหมายตามกำหนดนัดโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนคดี อันทำให้มีเหตุสงสัยว่าจำเลยหลบหนีหรือจงใจไม่มาฟังคำพิพากษาก็ชอบที่ศาลชั้นต้นจะออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาต่อไป และเมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ศาลชั้นต้นย่อมอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษานั้นแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 การอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงเป็นไปโดยชอบ กรณีไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้ พฤติการณ์ที่จำเลยไม่มาศาลตามกำหนดนัดจนกระทั่งศาลชั้นต้นต้องออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาและต้องอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาแล้วจำเลยไม่ได้มาแสดงตนและยื่นอุทธรณ์ ต่อมาจำเลยนำข้อเท็จจริงที่ไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้อย่างเห็นประจักษ์มายื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไปแล้ว 8 เดือน โดยจำเลยไม่ได้มาปรากฏตัวต่อศาลในชั้นไต่สวนคำร้องดังกล่าวเลย ต่อมาเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งโดยไม่ได้แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์เป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยและศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยดังนี้ เห็นได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงหลบหนีไม่มาศาลตลอดมาและพยายามเปลี่ยนแปลงกระบวนการที่ชอบอยู่แล้วให้กลายเป็นไม่ชอบเพื่อให้ตนเองไม่ต้องรับโทษ อันเป็นการไม่เคารพยำเกรงต่อกฎหมายและเอาเปรียบกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับในชั้นที่สุดศาลมีได้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการใหม่ (เพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ตามที่จำเลยขอแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่คดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงถอนฟ้องไม่ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นถึงที่สุดแล้วเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 (ที่ถูก พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังคดีถึงที่สุดแล้วและพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องมานั้นต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า จำเลยชดใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์ครบถ้วนแล้วคดีจึงเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3) (ที่ถูก และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 บัญญัติว่า "ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวัน

นับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คกว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหนี้
ที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมี
คำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา" ตาม
บทบัญญัติดังกล่าวการใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคาร หรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผล
ผูกพันซึ่งจะมีผลให้คดีเล็กน้อยนั้นต้องเป็นการใช้เงินหรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผลอย่างช้าที่สุดก่อน
คำพิพากษาถึงที่สุด หากช้าไปกว่านั้นคดีจะไม่เล็กน้อย ดังนั้นแม้จะฟังว่าจำเลยใช้เงินตามเช็คให้แก่
โจทก์จนครบถ้วนแล้วแต่ก็เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่
คำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงไม่เล็กน้อยตามที่โจทก์ฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน
พิพากษายืน(เรวัตร สกุลคล้อย-เสรี เพศประเสริฐ-นพรัตน์ สืบทศประเสริฐ)ศาลแขวงอุบลราชธานี -
นางสาวณิศา ชูขุนทดศาลอุทธรณ์ภาค 3 - นายสมบัติ เจริญรุ่งอุทัยแหล่งที่มาของผู้ช่วย
ผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาอ.2198/2562หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้น
อ3477/2558หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นอ5350/2558หมายเหตุคำพิพากษา: คดีสืบเนื่องมาจาก
ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ.2534 มาตรา 4 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็น
กระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 2 เดือน รวม 2 กระทง
เป็นจำคุก 4 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ
ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 เดือน โจทก์ยื่นคำร้องขอ
ถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีเป็นความผิดต่อส่วนตัวและถึงที่สุดแล้ว โจทก์
จึงไม่อาจถอนฟ้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง ยกคำร้อง
โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัย
ตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ถอนฟ้องได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง บัญญัติว่า "คดีความผิดต่อส่วนตัว
นั้น จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ แต่ถ้าจำเลยคัดค้าน ให้ศาลยก
คำร้องขอถอนฟ้องนั้นเสีย" บทบัญญัติดังกล่าวนำมาใช้บังคับแก่คดีในศาลแขวงด้วยตาม
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4
ข้อเท็จจริงได้ความตามท้องสำนวนและรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 วันที่ 6
มีนาคม 2560 และวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 โดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งว่า คดีนี้
จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันต่อศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ว่า
จำเลยชำระเงินให้แก่โจทก์แล้ว 90,000 บาท คงเหลือ 134,028 บาท ขอให้เลื่อนไปฟังผล
การชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาอีกสักระยะหนึ่งก่อน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผล
การชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2560 ซึ่งเป็น
วันนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาคงมีแต่ผู้รับมอบฉันทะของทนายความโจทก์มา
ศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาลและไม่ได้ขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นเห็นว่าจำเลยมีพฤติการณ์หลบหนีจึงให้
ออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาในวันที่ 11 เมษายน 2560 เวลา 9 นาฬิกา ครั้นเมื่อถึงวันที่
11 เมษายน 2560 คงมีแต่ทนายความของโจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาล ทนายความของโจทก์
แถลงว่า หลังจากจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 90,000 บาท แล้วจำเลยไม่ชำระเงินแก่โจทก์อีกเลยและ
ไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ ขอให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไป ศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษา

ลับหลังจำเลยและให้ออกหมายจับจำเลยมาลงโทษตามคำพิพากษาต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย 8 เดือนเศษ ทนายความของจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) โดยอ้างเหตุว่า จำเลยไม่ได้ตั้งใจไม่มาศาลหรือหลบหนีไม่มาฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 แต่เหตุที่ไม่มาศาลเพราะจำเลยไม่ได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษาและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบ ทำให้จำเลยไม่ทราบว่ามิวันนัด อีกทั้งไม่มีเจ้าพนักงานไปจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาแต่อย่างใด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดพร้อมเพื่อสอบถามในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 9 นาฬิกา ให้ผู้ร้อง (จำเลย) นำส่งหมายนัดให้โจทก์ทราบโดยให้ปิดหมายได้ ครั้นเมื่อถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 คงมีแต่ทนายความของโจทก์ ทนายความของจำเลย และบิดาจำเลยมาศาล ทนายความของจำเลยแถลงว่า จำเลยมีความประสงค์ที่จะขอใช้เงิน 134,028 บาท คืนให้แก่โจทก์ตามที่ตกลงกันไว้เดิม วันนี้บิดาจำเลยนำเงินมาชำระแก่โจทก์ 60,000 บาท ส่วนที่เหลือจะหาเงินชำระให้ในอีกระยะหนึ่ง ขอเลื่อนการไต่สวนไปก่อน ทนายความของโจทก์แถลงว่าได้รับเงิน 60,000 บาท จากบิดาจำเลยแล้วและไม่คัดค้านที่ทนายความของจำเลยขอเลื่อนการไต่สวน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนออกไปเป็นวันที่ 12 มีนาคม 2561 เวลา 14 นาฬิกา ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลย ปัญหาสำคัญจึงอยู่ที่ว่าวันที่ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยยังอยู่ในช่วงเวลาที่ดียังไม่ถึงที่สุดหรือไม่ เห็นว่า รายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 ระบุชัดเจนว่า จำเลยมาศาลในการพิจารณาคดีในวันดังกล่าว และศาลมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา คำร้องของจำเลยไม่ได้โต้แย้งในข้อนี้ แสดงว่าจำเลยรับทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ด้วยตนเอง ดังนั้นแม้หากข้อเท็จจริงฟังได้ดังที่จำเลยกล่าวอ้างว่า ศาลไม่ได้ส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาให้แก่จำเลยและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบก็ตาม ก็ยังถือว่าจำเลยทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 อยู่แน่นอน เมื่อจำเลยไม่มาฟังคำพิพากษากำหนดนัดโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนคดี อันทำให้มีเหตุสงสัยว่าจำเลยหลบหนีหรือจงใจไม่มาฟังคำพิพากษาก็ชอบที่ศาลชั้นต้นจะออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาต่อไป และเมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ศาลชั้นต้นย่อมอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษานั้นแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 การอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงเป็นไปโดยชอบ กรณีนี้อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้ พฤติการณ์ที่จำเลยไม่มาศาลตามกำหนดนัดจนกระทั่งศาลชั้นต้นต้องออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาและต้องอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาแล้วจำเลยไม่ได้มาแสดงตนและยื่นอุทธรณ์ ต่อมาจำเลยนำข้อเท็จจริงที่ไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้อย่างเห็นประจักษ์มายื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไปแล้ว 8 เดือน โดยจำเลยไม่ได้มาปรากฏตัวต่อศาลในชั้นไต่สวน

คำร้องดังกล่าวเลย ต่อมาเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งโดยไม่ได้แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์เป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยและศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยดังนี้ เห็นได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงหลบหนีไม่มาศาลตลอดมาและพยายามเปลี่ยนแปลงกระบวนการพิจารณาที่ชอบอยู่แล้วให้กลายเป็นไม่ชอบเพื่อให้ตนเองไม่ต้องรับโทษ อันเป็นการไม่เคารพยำเกรงต่อกฎหมายและเอาเปรียบกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับในชั้นที่สุดศาลมิได้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (เพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ตามที่จำเลยขอแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่ดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงถอนฟ้องไม่ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นถึงที่สุดแล้วเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 (ที่ถูก พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังคดีถึงที่สุดแล้วและพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องมานั้นต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า จำเลยชดใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์ครบถ้วนแล้วคดีจึงเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3) (ที่ถูก และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 บัญญัติว่า "ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหนี้ที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา" ตามบทบัญญัติดังกล่าวการใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคาร หรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผลผูกพันซึ่งจะมีผลให้คดีเลิกกันนั้นต้องเป็นการใช้เงินหรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผลอย่างช้าที่สุดก่อนคำพิพากษาถึงที่สุด หากช้าไปกว่านั้นคดีจะไม่เลิกกัน ดังนั้นแม้จะฟังว่าจำเลยใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์จนครบถ้วนแล้วแต่ก็เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงไม่เลิกกันตามที่โจทก์ฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน อุบัตยฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1092/2563บริษัท อ.โจทก์นาย บ.จำเลย ป.วิ.อ. ม. 39 (3) พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ม. 7เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จะถอนฟ้องไม่ได้ แม้จำเลยจะใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์จนครบถ้วนแล้ว แต่เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด คดีอาญาจึงไม่เลิกกันคดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 4 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 2 เดือน รวม 2 กระทง เป็นจำคุก 4 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 เดือน โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีเป็นความผิดต่อส่วนตัวและถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงไม่อาจถอนฟ้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35

วรรคสอง ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ถอนฟ้องได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 35 วรรคสอง บัญญัติว่า "คดีความผิดต่อส่วนตัวนั้น จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ แต่ถ้าจำเลยคัดค้าน ให้ศาลยกคำร้องขอถอนฟ้องนั้นเสีย" บทบัญญัติดังกล่าวนำมาใช้บังคับแก่คดีในศาลแขวงด้วยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ข้อเท็จจริงได้ความตามท้องสำนวนและรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 วันที่ 6 มีนาคม 2560 และวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 โดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ฎีกาโต้แย้งว่า คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันต่อศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ว่า จำเลยชำระเงินให้แก่โจทก์แล้ว 90,000 บาท คงเหลือ 134,028 บาท ขอให้เลื่อนไปฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาอีกสักนัดหนึ่งก่อน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2560 ซึ่งเป็นวันนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาคงมีแต่ผู้รับมอบฉันทะของทนายความโจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาลและไม่ได้ขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นเห็นว่าจำเลยมีพฤติการณ์หลบหนีจึงให้ออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาในวันที่ 11 เมษายน 2560 เวลา 9 นาฬิกา ครั้นเมื่อถึงวันที่ 11 เมษายน 2560 คงมีแต่ทนายความของโจทก์มาศาล ส่วนจำเลยไม่มาศาล ทนายความของโจทก์แถลงว่า หลังจากจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 90,000 บาท แล้วจำเลยไม่ชำระเงินแก่โจทก์อีกเลยและไม่สามารถติดต่อจำเลยได้ ขอให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไป ศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยและให้ออกหมายจับจำเลยมาลงโทษตามคำพิพากษาต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ซึ่งเป็นระยะเวลาภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย 8 เดือนเศษ ทนายความของจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) โดยอ้างเหตุว่า จำเลยไม่ได้ตั้งใจไม่มาศาลหรือหลบหนีไม่มาฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 แต่เหตุที่ไม่มาศาลเพราะจำเลยไม่ได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษาและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบ ทำให้จำเลยไม่ทราบว่าวันนัด อีกทั้งไม่มีเจ้าพนักงานไปจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาแต่อย่างใด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้นัดพร้อมเพื่อสอบถามในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 9 นาฬิกา ให้ผู้ร้อง (จำเลย) นำส่งหมายนัดให้โจทก์ทราบโดยให้ปิดหมายได้ ครั้นเมื่อถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 คงมีแต่ทนายความของโจทก์ ทนายความของจำเลย และบิดาจำเลยมาศาล ทนายความของจำเลยแถลงว่า จำเลยมีความประสงค์ที่จะขอใช้เงิน 134,028 บาท คืนให้แก่โจทก์ตามที่ตกลงกันไว้เดิม วันนี้บิดาจำเลยนำเงินมาชำระแก่โจทก์ 60,000 บาท ส่วนที่เหลือจะหาเงินชำระให้ในอีกระยะหนึ่ง ขอเลื่อนการไต่สวนไปก่อน ทนายความของโจทก์แถลงว่าได้รับเงิน 60,000 บาท จากบิดาจำเลยแล้วและไม่คัดค้านที่ทนายความของจำเลยขอเลื่อนการไต่สวน ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้เลื่อนการไต่สวนออกไปเป็นวันที่ 12 มีนาคม 2561 เวลา 14 นาฬิกา ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลย ปัญหาสำคัญจึงอยู่ที่ว่าวันที่ทนายความของโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยยังอยู่ในช่วงเวลาที่คดียังไม่ถึงที่สุดหรือไม่ เห็นว่า รายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 28 มีนาคม 2559 ระบุชัดเจนว่า จำเลยมาศาลในการพิจารณาคดีในวัน

ดังกล่าว และศาลมีคำสั่งให้เลื่อนไปนัดฟังผลการชำระหนี้หรือนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา คำร้องของจำเลยไม่ได้โต้แย้งในข้อนี้ แสดงว่าจำเลยรับทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 ด้วยตนเอง ดังนั้นแม้หากข้อเท็จจริงฟังได้ดังที่จำเลยกล่าวอ้างว่า ศาลไม่ได้ส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาให้แก่จำเลยและทนายความของจำเลยก็ไม่ได้แจ้งวันนัดให้จำเลยทราบก็ตาม ก็ยังถือว่าจำเลยทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 6 มีนาคม 2560 อยู่แน่นอน เมื่อจำเลยไม่มาฟังคำพิพากษาศาลชั้นต้นโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือขอเลื่อนคดี อันทำให้มีเหตุสงสัยว่าจำเลยหลบหนีหรือจงใจไม่มาฟังคำพิพากษาก็ชอบที่ศาลชั้นต้นจะออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาต่อไป และเมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ศาลชั้นต้นย่อมอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษานั้นแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 วรรคสาม ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 การอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงเป็นไปโดยชอบ กรณีไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้ พฤติการณ์ที่จำเลยไม่มาศาลตามกำหนดนัดจนกระทั่งศาลชั้นต้นต้องออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาและต้องอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาแล้วจำเลยไม่ได้มาแสดงตนและยื่นอุทธรณ์ ต่อมาจำเลยนำข้อเท็จจริงที่ไม่อาจเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาได้อย่างเห็นประจักษ์มายื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการใหม่ (ขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาไปแล้ว 8 เดือน โดยจำเลยไม่ได้มาปรากฏตัวต่อศาลในชั้นไต่สวนคำร้องดังกล่าวเลย ต่อมาเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งโดยไม่ได้แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์เป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยและศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยดังนี้ เห็นได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงหลบหนีไม่มาศาลตลอดมาและพยายามเปลี่ยนแปลงกระบวนการที่ชอบอยู่แล้วให้กลายเป็นไม่ชอบเพื่อให้ตนเองไม่ต้องรับโทษ อันเป็นการไม่เคารพยำเกรงต่อกฎหมายและเอาเปรียบกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับในชั้นที่สุดศาลมีได้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาและดำเนินกระบวนการใหม่ (เพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นลับหลังจำเลยแล้วอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังใหม่) ตามที่จำเลยขอแต่อย่างใด จึงเป็นกรณีที่คดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์จึงถอนฟ้องไม่ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นถึงที่สุดแล้วเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 (ที่ถูก พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังคดีถึงที่สุดแล้วและพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องมานั้นต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า จำเลยชดใช้เงินตามเช็คให้แก่โจทก์ครบถ้วนแล้วคดีจึงเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3) (ที่ถูก และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 ด้วย) เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 7 บัญญัติว่า "ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวัน

นับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คกว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหนี้
ที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมี
คำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา" ตาม
บทบัญญัติดังกล่าวการใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคาร หรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผล
ผูกพันซึ่งจะมีผลให้คดีเล็กน้อยนั้นต้องเป็นการใช้เงินหรือหนี้ตามเช็คนั้นสิ้นผลอย่างช้าที่สุดก่อน
คำพิพากษาถึงที่สุด หากช้าไปกว่านั้นคดีจะไม่เล็กน้อย ดังนั้นแม้จะฟังว่าจำเลยใช้เงินตามเช็คให้แก่
โจทก์จนครบถ้วนแล้วแต่ก็เป็นการใช้เงินภายหลังวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่
คำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงไม่เล็กน้อยตามที่โจทก์ฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน
พิพากษายืน

องค์คณะ

เรวัตร สกุลคล้อย · เสรี เพศประเสริฐ · นพรัตน์ สีสิตประเสริฐ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/1092/2563>